

Մահագրութիւն

**Հ. ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԴ.
ՃԱՆԱՇԵԱՆ**

(1908 – 1974)

Հայր Մեսրոպ Վրդ. ծանաշեան, աւագանի անունով՝ Պետրոս, ծնած է Անքարա, 1908 թ.-ի Յունուարի 11-ին։ 1919 թ.-ի Հոկտ.-ին կ'անցնի Վենետիկ, եւ նոյն թուականի Նոյեմբերին կը հագնի վանական աշակերտի սքեմը։ Քսան տարեկան հասակին կ'անդամակցի Միսիթարեան Միարանութեան։ Իմաստասիրութեան ու աստուածաբանութեան գծով համալսարանական իր ուսումը Հոռմի մէջ աւարտելէ ետք, 1934 թ.-ին կը ստանայ քահանայական ձեռնադրութիւն։ 1937-1939 թթ.-ուն կը հետեւի Սորպոնի համեմատական գրականու-

թեան դասընթացքներուն : 1939–1942 թթ.ուն կը վարէ Մուրատ Ռաֆիկյանի ուսումնապետի, եւ ապա՝ 1950–1952 տարիներուն, տեղայէլեանի ուսումնապետի, եւ ապա՝ 1952–1956 տարիներուն, 1953–1956 և 1970–սուչի պաշտօնը : Երկար տարիներ՝ 1942–1952, 1953–1956 և 1970–1973 կը վարէ «Բազմավայր»ի խմբագրութիւնը, իսկ 1959–1969՝ տպարանի տեսչութիւնը : Կը հիմնէ «Հայ Ընտանիք»ը, որուն իւղմրագրութիւնն ալ կը վարէ 1970–1973 թթ. :

Ամբողջ կեանք մը նուիրուած կրթական, խմբագրական ու հրատարակչական աշխատանքներու, որոնց առընթեր Հայր Մեսրոպ Վրդ . Ճանաշեան հաւատարմօրէն կը ծառայէ հայ գիր ու բանին, գեղարուեստական գրականութեան ու թարգմանչական աշխատանքներու հետ միատեղ ստորագրելով գրականագիտական ու պատմաբանասիրական աշխատասիրութիւններ : «Բազմավայր»ի, «Գեղութի»ի եւ «Հայ Ընտանիք»ի մէջ հրատարակած իր բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններէն անկախ, առանձին հատորներով լոյս կ'ընծայէ . ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱՐԴԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ , Ա. Հար . , (1701–1900) , ՎԵՆԵՏԻԿ , Ս. Ղազար , 1953 , ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱԲՈՅՈՍ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ (1701–1920) , ՎԵՆԵՏԻԿ , Ս. Ղազար , 1973 : ՍԱՅԵԱԹ-ՆՈՎԱ , ՎԵՆԵՏԻԿ , Ս. Ղազար , 1964 : ԴԱԼԻԻԹ ԿԻՒՐԱՊԱԿԱՏ , ՎԵՆԵՏԻԿ , Ս. Ղազար , 1973 , եւլն . (Մատենագիտական ամբողջական ցանկին համար տես՝ «Բազմավայր» , 1974 , թիւ 1–2 , էջ 32–47) :

Հայր Մեսրոպ Վրդ . Ճանաշեան կը վախճանի 1974 թ.ի Ապրիլի 13-ին :

ԼՈՒԻԶ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ

Լուիզ Նալպանտեան ծնած է ԱՄՆ : 1959 թ.ին Սթանֆորտ համալսարանին կը ստանայ Դոկտոր Փիլիսոփայութեան Պատմական Գիտութիւններու գիտական աստիճանը : Ապա՝ որպէս դասախոս կը պաշտօնավարէ Գալիֆորնիոյ ևս Անձելըսի Համալսարանին մէջ, դասսաւանդելով հայագիտական առարկաներ, ուր նաեւ կը կազմակերպէ Հայագիտական Ռւսմանց ծրագիր մը : 1964 թ.էն սկսեալ մինչեւ ինքնաշարժի արկածով իր կանխահաս մահը, լ. Նալպանտեան կը դասախոսէ Ֆրեզնոյի Գալիֆորնիոյ Պետական Համալսարանին մէջ, ուր միաժամանակ կը վարէ Հայագիտական Ռւսմանց Ամբիոնը, որուն կազմակերպման մէջ մեծ գեր կը խաղայ ան :

Որպէս պատմաբան, Դոկտ. լ. Նալպանտեան իր ուշադրութիւնը կը կեղունացնէ հայ ժողովուրդի նոր շրջանի պատմութեան վրայ : 1963 թ.ին, անգլերէն լեզուով կը հրատարակէ ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ, որ կը վերահրատարակուի 1967 թ.ին : Վերջին տարիներուն ան լծուած էր պատրաստութեանը նոր աշխատասիրութեան մը՝ ՍՈՅԻՍԼԻՍՈՒԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ՀԱՅՈՅ ՄԷՋ, ԾՆՈՒՆԴ ՈՒ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ՍՈՅԻԱՆ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ (1887-1907) :

Լուիզ Նալպանտեան կը մահանայ 1974 թ.ի Դեկտ.ի 2-ին :

ՕՆՆԻԿ ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ

(1898 – 1974)

Օննիկ Աւետիսեան ծնած է Պրուսա, 1898 թ.ի նոյ.ի 20-ին : Կ. Պոլսոյ մէջ միջնակարգ ուսումը ստանալէ ետք, 1921–1925 թթ.ուն կը հետեւի Վիեննայի «Կրաֆիկ Արուեստի Դպրոց»ի նկարչութեան ու քանդակագործութեան դասընթացքներուն : 1925 թ.ին կը մեկնի Հռոմ, որուն Գեղարվուեստական Ակադեմիայի ընթացքը կ'աւարտէ 1927 թ.ին : Որպէս ուսուցիչ ան կը պաշտօնավարէ Գահիրէի «Աղգային նուպարեան» և «Պէրպէրեան» վարժարաններուն (1929–1934 թթ.) և Կիպրոսի «Մելքոնեան Կրթական Հաստատութեան» (1936–1941 թթ.) մէջ :

Որպէս նկարիչ ու քանդակագործ, ստեղծագործական իր աշխատանքներուն առընթեր, Օննիկ Աւետիսեան կը լծուի հայկական տպագրական տառատեսակները բարեփոխելու գործին, ինչպէս նաև հայկական նկարչութեան ու քանդակագործութեան ուսումնասիրութեան : Վերոյիշեալ զոյց ասպարէզներու ճամբով ան կը հաստարակէ ՓՈՒԶ ՄԼ ՀԱՅ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՏԱՄԵՐՈՒԻ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՅՄԱՆ, (Գահիրէ, 1946), և Փրանսերէն լեզուով՝ ՀԱՅ ՆԿԱՐԻՉՆԵՐ ՈՒ ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՆԵՐ (Գահիրէ, 1959) շքեղ հատորը :

Օննիկ Աւետիսեան կը մեռնի 1974 թ.ի նոյ.ի 23-ին :

ԳԷՈՐԳ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆ

(1900 – 1974)

Գէորգ Երեւանեան ծնած է 1900 թ.ին, Բերքի: Իր նախակըրթութիւնը կը ստանայ Միացեալ Ընկերութեան վարժարանին մէջ: Համաշխարհային Ա. Պատերազմին ստեղծած աղիտալի տարիներուն ստիպումով ան կը զրկուի բարձրագոյն ուսման կարելիութենէն, թէեւ իր ամբողջ կեանքի ընթացքին ան կը մնայ հայ գիրի ու գիրքի հաւատաւոր մը, եւ ինքնազարդացումով կը յաջողի ձեռք բերել գրական ու պատմագրական ճաշակ ու պաշար: Աքսորի ու հալածանքի տարիներէն ետք նախ կ'ապաստանի Հալէպ, ապա՝ Դամասկոս, ուրէէ, 1925 թ.ին վերջնականօրէն կը տեղափոխուի Պէյրութ, ուր կը զրադի առեւտուրով: Սփիւռքի տարածքին, Հայրենակցական միութիւններու կողմէ հրատարակուած հայկական քաղաքներու ու գաւառներու նույիրուած պատմագրական ու տեղագրական աշխատասիրութիւնները կը խանդավառէն զինք ձեռնարկելու իր ծննդավայրին՝ Ծոփաց Աշխարհի Զարսանճագ գաւառի պատմութիւնը զրի առնելու, զոր կ'իրականացնէ նախանձախնդրութեամբ: Համա-Զարսանճագի Հայրենակցական Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան Հրատարակութեամբ, Գ. Երեւանեանի ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐՍԱՆՃԱ-ԳԻ ՀԱՅՑՑ Հատորը լոյս կը տեսնէ 1956 թ.ին, Պէյրութ:

Գէորգ Երեւանեան կը մեռնի 1974 թ.ի Ապրիլի 7-ին:

ԽՄԲ.

